

TÜBİTAK

**BİLİM ve TOPLUM PROJELERİ
DESTEKLEME PROGRAMI**

SONUÇ RAPORU

**PROJE NO
“113B221”**

**PROJE BAŞLIĞI
“Denizimi Tanıyorum ve Koruyorum II”**

**PROJENİN YÜRÜTÜLDÜĞÜ KURUM/KURULUŞ
“ODTÜ Deniz Bilimleri Enstitüsü”**

PROJE YÜRÜTÜCÜSÜNÜN ADI SOYADI: Arş. Gör. Ayşe GAZİHAN AKOĞLU

RAPORUN VERİLMESİ GEREKEN TARİH: 10.12.2013

RAPORUN VERİLDİĞİ TARİH: 07.11.2013

İMZA:

(* Raporun CD ortamında da Bilim ve Toplum Programları Müdürlüğü'ne gönderilmesi gerekmektedir. Ayrıca bütün form ve anket örnekleri rapora ek olarak verilmelidir. “Raporun verilmesi gereken tarih” ve “raporun verildiği tarih” bölümleri mutlaka doldurulmalı, tüm sayfalar yürütücü tarafından paraflanmalıdır. Rapor metni içerisinde herhangi bir görsel kullanılmamalıdır. Gerekirse rapora ek olarak jpeg formatında gönderilmelidir. Rapor metni 10 MB'ı aşmamalıdır.

Bu form, Katılımcı Listesi ve Eğitimci Listesi excel dosyaları (diğer ekler hariç) bt4004@tubitak.gov.tr veya bt4005@tubitak.gov.tr adresine e-posta yolu ile de gönderilmelidir.

1. Gelişme Raporundan sonrakietkinlikler Öncesi Yapılan Hazırlıklar ve Etkinliğin Duyurulması:

1.1. Gelişme Raporundan sonraki etkinlikler Öncesi Yapılan Hazırlıklar

Proje kapsamında kullanılacak olan materyallerin hazırlanması ve basım işleri proje başlangıcı olan 23 Eylül 2013 tarihinde kullanıma hazır olacak şekilde gerçekleştirilmiştir. Final raporunun onuncu bölümünde yer alan "Projenin Yazılı ve Görsel Materyalleri" başlığı altında sunulmuştur.

1.1.1. 23-27 Eylül 2013 tarihlerinde enstitü yerleşkesinde gerçekleşen etkinlik öncesi hazırlıklar

2012 yılında yapılan "Denizimi Tanıyorum ve Koruyorum I" projesi kapsamında enstitü içerisinde bir oda, balkon ve koridorları kalıcı bir eğitim merkezi olarak hizmet verebilecek şekilde enstitü tarafından gerekli tadilat (badana, elektrik tesisatı yenilemesi, kapı ve pencerelerin değiştirilmesi, stor perde, balkona tirabzan takılması gibi) gerçekleştirilerek hazırlanmıştır. Önceki proje kapsamında alınan makina-teçhizat ve diğer malzemelerin yanısıra enstitüye ait bir mikroskop ve birbinoküler de bu odayakoyulmuştur. Proje kapsamında hazırlanan bilgilendirici posterler yine enstitü tarafından çerçevelettilererek bu merkeze yerleştirilmiştir. Enstitü arşivinde bulunan kurutularak ve fikse edilerek saklanmış canlılar eğitim aktivitelerinde de destek olacak şekilde enstitü tarafından camekan ve raflar oluşturularak sergiye açılmıştır. Yine enstitüde bulunan farklı balık av gereç maketleri (trol, gırgır ve solungaç ağı) üç boyutlu anlatım sağlayabilmesi için bu eğitim odasının tavanına monte edilmiştir. Yıl içerisinde farklı okullardan ve yaş gruplarından öğrencilerin çevresel farkındalık eğitimi almak için ziyaret ettiği bu eğitim sınıfı bir ön hazırlık süreci ile "Denizimi Tanıyorum ve Koruyorum II" projesinde de aktif olarak kullanılmaya hazırlanmıştır. Buna ilave olarak etkinlik öncesinde Uygulamalı Deniz Bilimleri Eğitimi'nde öğrencilere kirliliğin denizlerimiz üzerindeki etkisini göstermek amacıyla temiz ve kirli iki ekosistemi temsil eden tanklar proje ekibi tarafından yapılan dalışlar ile toplanan canlı deniz canlıları kullanılarak oluşturulmuştur.

Etkinlik sabahı enstitüye ait Lamas I araştırma teknesi kısa süreli bir trol örnekleme yapılarak Deniz Araştırma Laboratuvarları; Balık etkinliği ve "Aşırı/sürdürülebilir olmayan balık avcılığı" etkinliği için katılımcılara farklı türlerden oluşan materyal hazırlanmıştır. WP2 zooplankton ağı ile ayrıca Deniz Araştırma Laboratuvarları; Zooplankton etkinliği için materyal toplanmıştır.

1.1.2. 30 Eylül - 3 Ekim 2013 Deniz Bilimleri Şenliği öncesi hazırlıklar

1. Ara raporda Deniz Bilimleri Şenliği'nde koruma altındaki türler hakkında farkındalık oluşturmak için kullanılacak olan Dev Puzzle Oyunu'nu için farklı deniz canlıları gruplarından türler ve fotoğrafları belirtilmiştir. Sualtı Fotoğraf Sanatçısı Tahsin Ceylan'ın fotoğrafları ile katkıda bulunduğu puzzlelerin yapımı tamamlanmıştır. Ayrıca etkinlik alanı 29 Eylül 2013 tarihinde proje ekibi tarafından hazırlanmış ve halkın da katılımı ile etkinliğin açılışı yapılmıştır.

1.2. Gelişme Raporundan sonraEtkinliğin Duyurulması;

Gelişme Raporunda "Denizimi Tanıyorum ve Koruyorum II" Projesinin kabul edildiği yerel ve ulusal basına duyurulduğu, ilgili basın bildirisini ve basında çıkan haberlerden bazı örneklerle sunulmuştur. Projenin başlangıcı ve bitişi, benzer şekilde basın bildirisini ve etkinlik fotoğrafları ile duyurulmuş ve yerel ve ulusal medyada geniş bir şekilde yer alması sağlanmıştır. Söz konusu basın bildirisini ve basında yer alan haberler EK 3'te detaylı bir şekilde sunulmuştur.

Projenin "Deniz Bilimleri Şenliği" etabı, 29 Eylül 2013 tarihinde proje ekibinin ve halkın katılımı ile gerçekleştirilen açılış ile duyurulmuştur. İlgili etkinlik ile ilgili görseller, final raporunun onbirinci bölümünde yer alan "Etkinlik Fotoğraf ve Videoları" başlığı altında sunulmuştur.

Proje hakkında ayrıntılı bilgiye ulaşılmasını sağlamak için hazırlanan k12.ims.metu.edu.tr web sitesinde benzer şekilde proje ile ilgili ayrıntılı bilgiler yayınlanmaya devam edilmiş, 16 Eylül 2013 tarihinde yaklaşık 11.000 olan tekil ziyaretçi sayısı 7 Kasım 2013 tarihi itibarıyla 12.764'e yükselmiştir.

Proje web sitesinin yanı sıra projeye ait bir facebook (facebook/DenizimiTanıyorum) ve twitter (DBE_K12) hesapları açılmıştır. Bu hesaplar vasıtasıyla proje kapsamında gerçekleştirilen etkinlikler eş zamanlı olarak sosyal medya üzerinden duyurulmuştur.

2. Projede yapılan değişiklikleri (etkinlik programı, proje ekibi, konaklama mekânı, bütçe ile ilgili değişiklikler vs.) ve gerçekleştirilmeyen işleri gerekçeleri ile birlikte belirtiniz. (Yapılması düşünölen tüm değişiklik ve planlamaların, öncesinden Bilim ve Toplum Programları Müdürlüğü'ne dilekçe yoluyla iletilmesi gerekmektedir):

Gelişme raporunda etkinlik mekanı, etkinlik tarihi ve proje bütçesi ile ilgili aşağıda belirtilen değişiklikler dışında değişiklik yapılmamıştır.

Etkinlik mekanı ile ilgili değişiklikler; "Mersin Çocuk Üniversitesi; Deniz Bilimleri Şenliği'ni Forum Mersin AVM yerine etkinlik için oldukça uygun amfi tiyatrosu olan Mersin Marina'da gerçekleştirilmiştir. Bu değişiklik uygulama öncesinde TÜBİTAK'a bildirilmiş ve uygun görölmüştür. Bu sayede etkinlikle eş zamanlı olarak Mersin Marina limanına demirleyebilecek olan enstitümüze ait BİLİM II Araştırma Gemisi ve Mersin Marina sergi alanında sergilenebilecek enstitümüzde bulunan sualtı fotoğraf sergisi de katılımcılar tarafından ziyaret edilmiştir.

Etkinlik tarihi ile ilgili değişiklikler; Proje başvurusu esnasında 'Mersin Çocuk Üniversitesi; Deniz Bilimleri Şenliği'nin 15-16 Eylül ve 22-23 Eylül 2013 tarihlerinde gerçekleşmesi öngörölmüştü. Bu etkinlik tarihinin hedef kitlemiz olan ilköğretim öğrencilerinin hafta içi etkinliğe katılması ve taşınması daha rahat olacağı düşünölenek 30 Eylül-3 Ekim 2013 tarihlerine almak talep edilmiş ve TÜBİTAK tarafından uygun görölmüştür.

Proje bütçesi ile ilgili değişiklikler; Proje önerisinde 'Mersin Çocuk Üniversitesi; Deniz Bilimleri Şenliği'nde projenin yaygın etkisini arttırmak üzere 1000 adet proje tanıtım balonu kullanılması planlanmıştır. Fakat Mersin, Erdemli sahiline vuran ölü bir deniz kaplumbağasına kurumumuz tarafından yapılan otopsi sonucunda canlının mide içeriğinde balon parçalarına rastlanmıştır. Deniz Bilimleri Şenliği'nde dağıtılacak 1000 balonun uygun koşullarda çöpe atılmadığı taktirde doğaya verebileceği zarardan duyduğumuz endişe nedeniyle etkinliğimizde balon kullanmamanın daha uygun olacağı TÜBİTAK'a bildirilmiştir. Bu nedenle projedeki makine-teçhizat bölümünde yer alan balon şişirme makinesi bütçesinin (354 TL) kullanılmadan geri iade edilmesi ve sarf malzemesi kaleminde yer alan 300 TL'lik balon bütçesini ise balon yerine üzerinde koruma altındaki türlerle ilgili mesajlar içeren masa takvimi dağıtımı (bütçesi yine 03.2.6.90 Diğer Özel Malzeme Alımları altında kalacak şekilde) şeklinde kullanılması talep edilmiş ve TÜBİTAK tarafından uygun görölmüştür.

3. Katılımcı Seçim Kriterleri ve Etkinlik Başvuru Formu Örneği: (Gelişme raporundan sonraki etkinlikler için) Katılımcıların belirlenme usulü ayrıntılı bir şekilde açıklanmalı ve adaylar arasında fırsat eşitliği ilkesine riayet edildiği gösterilmelidir. Ayrıca katılımcıların başvuru sırasında doldurdukları formun bir örneği de burada yer almalıdır.

Proje katılımcıları proje öneri formunda önerildiği üzere Mersin İli ilköğretim 6., 7. ve 8. sınıflarında okuyan,

1. Mersin İli Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumunda kalan veya

2. Mersin ilinde bulunan 5 yatılı ilköğretim bölge okulunda okuyan veya

3. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu (3294 Sayılı Kanun) kapsamına giren öğrencilerden daha önce benzer etkinliklere katılmamış kişilerden oluşmuştur. Başvurular ve değerlendirme Mersin Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmiştir.

Katılımcıların ayrıca Mersin ili içerisinde homojen olarak seçilmesine önem verilmiştir. Mersin ili içerisinde yer alanaşğıdaki ilçelerden parantez içerisinde belirtilen 5'er okuldan benzer etkinliklere daha önce katılmamış 20'şer öğrenci proje kapsamında eğitim almıştır;

Akdeniz (İleri Ortaokulu, Fatih Ortaokulu, Gazipaşa Ortaokulu, Cengiz Topel Ortaokulu, Üç Ocak Ortaokulu),

Erdemli (Alata Ortaokulu, Ayaş Ortaokulu, Hürriyet Ortaokulu, Tömük Yeşilyurt Ortaokulu, Turgut Özal Ortaokulu),

Mezitli (Mezitli Belediye Ortaokulu, Ahmet Hocaoğlu Ortaokulu, Viranşehir 75.Yıl Ortaokulu, Şehit Fatih Soydan Ortaokulu, Muhittin Develi Ortaokulu).

Toroslar (Vali Sabahattin Çakmaköğılu Ortaokulu, Osmangazi Ortaokulu, Çukurova Ortaokulu, 19 Mayıs Ortaokulu, Atatürk Ortaokulu),

Yenişehir (Necdet Ülger Ortaokulu, 100.Yıl Ortaokulu, Dr.Kamil Tarhan Ortaokulu, Aydınlıkevler Ortaokulu, Aliye Pozcu Ortaokulu)

4. Projenin başlangıcından itibaren gerçekleştirilen tüm etkinlikler için EK 1 - Katılımcı Listesi () dosyası eksiksiz doldurulmalıdır. Katılımcıların, daha önce TÜBİTAK'ın desteklediği benzer bir projede katılımcı olarak **yer almamış** olması gerekmektedir. Katılımcı seçimi proje yürütücüsünün sorumluluğunda olup, gereken hassasiyetin gösterilmesi beklenmektedir.

Ek 1'de verilmiştir.

5. Projenin başlangıcından itibaren gerçekleştirilen tüm etkinlikler için EK 2 - Eğitimci Listesi dosyası eksiksiz doldurulmalıdır. Etkinliklerde görev alan eğitimcilerin listesi, Ek 2'deki tabloya uygun olarak verilmelidir. Ayrıca proje öneri formunda belirtilmiş olup da etkinliğe katılmayan ve bu kişi/kişilerin yerine geçen eğitimcilerin isimleri de bu tabloda belirtilmelidir.

Ek 2'de verilmiştir.

6. Ölçme/Değerlendirme Yöntemleri:Proje boyunca gerçekleştirmiş olduğunuz tüm ölçme/değerlendirme yöntemlerini (resim çalışması, yaratıcı yazım tekniği kullanılarak yazı yazdırılması, şiir yazdırılması, drama etkinlikleri, anket, bilgi ölçen mini-testler vb.)belirterek bu yöntemler sonucunda;

- Bilime olan bakış açısında,
- Bilimsel ve yaratıcı düşünme becerisinde,
- Sosyal becerisinde,
- Bilgi ve kavrayışında ne yönde değişim/gelişim meydana geldiğini açıklayınız.

6.1. Mini Test Uygulaması

Proje kapsamında katılımcıların denizlerimiz, deniz araştırmaları, deniz ekosisteminin nasıl işlediği ve insan kaynaklı etkenlerin bu işleyişi nasıl etkilediği gibi konularda proje ile hedeflenen aktarımın gerçekleşme başarısını izlemek amacıyla mini test uygulaması yapılmıştır. Etkinliğin başında ve sonunda olmak üzere iki kez uygulanan mini testin bir örneği EK 4'te sunulmuştur. Mini test sonuçları analiz edildiğinde öğrencilerin her bir soruya verdikleri doğru yanıtların eğitim öncesi ve sonrası arasındaki yüzde değişimi aşağıdaki gibi olmuştur.

1. soru;Sizce dünyamızın yüzde kaçını sularla kaplıdır?

Şıklar; (a) %22'i, b) %52'si, c) % 72'si)

Öğrencilerin tamamı eğitimin başında ve sonunda bu soruya doğru yanıt vermiştir.

2. soru;Yeryüzündeki oksijenin yarısından fazlası nerede üretilir?

Şıklar;a) Ormanlarda, b) Deniz ve okyanuslarda, c) Gökyüzünde

Eğitim başında öğrencilerin yalnızca % 4'ü bu soruya doğru yanıt vermiştir. Denizlerin önemini anlatan sunumun yanı sıra Deniz Ekosistemi Oyunu ve Deniz Araştırma Atölyeleri; Fitoplankton bölümünde katılımcılar deniz ve okyanusların oksijen üretimindeki önemi hakkında bilgilendirilmiş ve eğitim sonunda doğru cevap yüzdesi %98'e ulaşmıştır.

3. soru;Denizler neden mavidir?

Şıklar;a) Denize mavi rengi içinde yaşayan mavi algler verir, b) Deniz tuzu mavidir, c) Mavi renk denizde en derinlere ulaşabilen renktir, d) Denize mavi rengi gökyüzü verir.

Eğitimin başında katılımcılar %68 oranında d şıkkının doğru olduğunu düşünürlerken doğru yanıt yüzdesi %5 ile sınırlı kalmıştır. Deniz Araştırma Atölyeleri; Deniz Fiziği bölümünde öğrencilere mavi rengin denizde en derinlere ulaşabilen renk olduğu anlatılmış ve denizlerin bu nedenle mavi olduğu açıklanmıştır. Bu şekilde doğru cevap yüzdesi etkinlik sonunda %97'ye ulaşmıştır.

4. soru;Deniz bilimleri denizlerin hangi özelliklerini araştıran bilim dalıdır

Şıklar;a) Fiziksel, b) Kimyasal, c) Biyolojik, d) Jeolojik, e) Hepsi

Doğru cevap olan e şıkkı eğitim öncesinde yalnızca %20 oranında işaretlenmiştir. Deniz bilimlerinin çok disiplinli ve kapsamlı araştırmalar yapan bir bilim dalı olduğunu katılımcılar Deniz Araştırma Atölyelerinde yapılan deniz biyolojisi,

fiziği, kimyası ve jeolojisi bölümlerinde bire bir uygulama şansı bularak öğrenmişlerdir. Doğru cevap yüzdesi etkinlik sonunda %100'e ulaşmıştır.

5. soru;Denizlere atılan plastik poşetler hangi deniz canlısına benzer ve deniz kaplumbağaları tarafından yenilir?
Şıklar;a) Hamsi, b) Deniz kestanesi, c) Deniz anası, d) Ahtapot

Katılımcıların doğru yanıt olan c şikkını bilme yüzdesi eğitim başında %40 olmuştur. Denizimi Koruyorum etkinliğindeki deniz kaplumbağasını koruma konusunda verilen eğitim ile bu oran %100'e ulaşmıştır. Bu gelişme katılımcılarda insan kaynaklı olumsuz baskıların deniz canlıları üzerindeki etkisini anlama konusunda oluşan farkındalığın göstergesi olmuştur.

6. soru;Aşağıdakilerden hangisinde daha fazla tür bulunur?
Şıklar; a)Temiz denizlerde, b) Kirlenmiş denizlerde

Eğitim başında temiz denizlerdeki tür çeşitliliğinin fazla olduğunu belirten öğrenci oranı %36'dır. "Denizimi Koruyorum" etkinliği altında temsili kirliliği ve temiz deniz ekosistemi tankları oluşturulmuş ve kirliliğin biyoçeşitlilik üzerindeki olumsuz etkisi katılımcılara uygulamalı olarak anlatılmıştır. Bu sayede doğru cevap yüzdesi etkinlik sonunda %95'e ulaşmıştır.

7. soru; Aşağıdaki canlı gruplarını şekildeki yerlerine yerleştiririm.
Seçenekler;I)Deniz memelileri, II) Fitoplankton, III) Karnivor balık, IV) Zooplankton, V) Planktivor Balık

Etkinlik başında uygulanan mini testte katılımcılardan bu bölümü yanıtlamaları beklenmemiştir. Deniz Ekosistemi Oyunu ve Deniz Araştırma Atölyeleri ile deniz ekosisteminin nasıl işlediği oyunlar ve uygulamalı atölye çalışmaları ile katılımcılara anlatılmış ve pekiştirilmiştir. Bu sayede tüm katılımcıların tamamının denizlerdeki besin ağını öğrenerek şekli doğru şekilde tamamladığı gözlenmiştir.

6.2. Etkinlik Değerlendirme Formları

Öncelikle bu yıl gerçekleştirilen projemiz ile 500 ilköğretim öğrencisine eğitim verme ve onlara hayatlarını etkileyecek ufak bir dokunuş yapma şansını yakaladığımız için proje ekibi olarak ne kadar şanslı olduğumuzu belirtmek isteriz. Hedeflerimizin ne kadar ulaştığımızı anlayabilmek ve bir sonraki çağrıya hazırladığımız "Denizimi Tanıyorum ve Koruyorum III" projesi ile daha güzel çalışmalar gerçekleştirebilmek amacıyla eğitim sonunda katılımcılardan olumlu/olumsuz görüşlerini bildirmeleri ve önerilerde bulunmalarını istemiştik. Katılımcılarımızın EK 4'de sunulan isimsiz değerlendirme formlarına yazdıkları değerlendirmelerini incelediğimizde yaptığımız çalışmanın önemini bir kez daha anladık ve hedeflediğimiz de ötesinde bir başarı elde ettiğimizi gördük. Katılımcıların bilime bakış açılarında, bilimsel ve yaratıcı düşünme becerilerinde ve bilgi ve kavrayışlarındaki gelişimi gösteren değerlendirmelerden derlediğimiz yorumlar aşağıdaki gibidir.

Öğrenci değerlendirmeleri;

"Burada çok güzel konular anlattılar. Anlatımlar çok güzeldi. Çevremiz için ellerinden gelen herşeyi yapıyorlar. Denizdeki canlıların ölmemesi için denizlere zarar vermiyorlar. Çok güzel bir üniversite."

"Her türlü hizmet ve yardım bize yapıldı. Bu çalışmaların yapılmasına vesile olan ve bu çalışmayı bizler için yapan herkese teşekkür ederim. ODTÜ DBE çok güzel!"

"Buradaki insanlar çok sempatik ve eğlenceli. Çok güzel ve akıcı, bilinçlendirici konuşuyorlar :)"

"Çok güzel bir gündü ve çok eğlenceliydi. Bol bol bilgi öğrendik. Özellikle de deniz ve denizde yaşayan canlılarla ilgili..daha sonra bize kirliliği ve temiz bir denizin farklarını öğrettiler. Çok kez deneyler yaptık. Herşeyden çok memnun oldum. Hayatımda geçirdiğim en güzel günlerden biriydi."

"Herşey çok güzeldi, öğretmenler çok iyiydi. Anlatılan derslerden çok iyi bilgiler aldım. Bir tek şeye üzuldüm, carettacaretta göremedim. Ama yine de hayal gibi bir gündü."

"Benim bu konuda olumlu görüşlerim doğayı – çevreyi – hayvanları nasıl korudukları, nasıl sevdikleri bugün gözlerimden belli oluyordu. Bu kadar güzel şeyi gerçekten ben de yapmak isterdim. Gerçekten teşekkür ederim."

"Burası çok güzel bir yer, çok doğal, temiz bir yer. Burada bilim adamlarını gördüm. Onlar bize çok iyi davrandılar. Enstitünün tuvaletleri çok temiz. 9 tane kaplumbağayı yuvadan çıkarken gördüm. Denizleri kirlilemeyeceğim artık, balıklara iyi davranacağım, buradaki insanlar çok iyiler."

"Öncelikle böyle bir projeye katıldığım için kendimi çok iyi hissediyorum. Hocaların hepsi çok hoşuma gitti. Hepsi sıcakkanlıydı. Birçok bilgim oldu deniz ve deniz canlıları hakkında. Bu sayede çevrem hakkında bilinçlendim ve topluma daha yararlı bir birey olacağım."

"Konuların çok güzel bir şekilde anlatılması ve herkesin öğrencilere nazik davranması. Balıkların nerede yaşadığını ve onları incelemek çok hoştu. Çöplerin denize ve denizin içindeki canlılara zarar vermesi ve bunu nasıl önleyeceğimiz, yani onları korumamız gerektiğini öğrenmek çok hoştu bence."

"Burada nesli tükenmekte olan hayvanları koruyorlar. Her şey mükemmel. Keşke tüm insanlar ODTÜ Deniz Bilimleri gibi çevreye duyarlı olsa."

"Herşey çok hoşuma gitti dersler filan ama logosun üstüne resim çizme daha çok hoşuma gitti. Mükemmel bir gündü. Hatta en güzel günlerimden biriydi. Çok ayrı bambaşka bir gündü. ODTÜ Deniz Bilimlerinde çalışan bütün abi ve ablalarım bu yaptıkları projeden dolayı çok teşekkür ediyorum."

"Burayı çok beğendim, bilmediğim çok şey öğrendim. Buraya gelmeyi düşünüyorum, burayı çok sevdim ve artık neler yapıp neler yapmayacağımı biliyorum. Buradan öğreneceğim daha çok şey var."

"Bir hayat mucizesine tanık oldum. Küçük ve tatlı kaplumbağayı denize bıraktık ve dalgalar arasında kayboldu. Çok değişik ve çok ilginç bilgiler öğrendim ve çok mutlu oldum."

"Burası çok hoş. İleride burada olmak isterim. Araştırma çok güzelmiş. Balıkların çok ilginç olduğunu öğrendim. Denizlerin kirlenmesinin ne kadar kötü sonuçlara yol açtığını öğrendim."

"Burada herşey çok güzel. Herkes çok cana yakın. Ben buradaki herkesi çok sevdim. Buradaki ortam, çalışma düzeni herşey çok güzel. Herkes çok samimi, hiç kimse yapmacık değil. Ve bu benim çok hoşuma gitti. Herkese hemen ısındım ve hiç kimseye karşı bir ön yargım olmadı. Her şey için teşekkürler."

"Bugün çok eğlendim. Çok şey öğrendim. Artık bilgiliyim. Denizde yaşayanları korumak için elimden geleni yapacağım."

"Balıkları tanıtmamız ve denizlerle ilgili bilgiler vermeniz beni çok memnun etti. Buradaki ablaların, abilerin, hocaların cana yakın tavırları da çok iyi. Aslında denizin iç dünyasını gösterdiler bize."

"Gerçekten sıcak davranıldı. Güzel bir gündü. Bizimle ilgilenilmesi çok güzel. ODTÜ deniz bilimleri çok güzel."

"Burası yer olarak, konum olarak çok güzel. Hem çevre de çok temiz. İnceleyeceğimiz kadar çok canlı türü var. Hem abiler, ablalar ve diğer büyüklerimiz çok sıcakkanlı ve hepsi tanıdığım kadar çok bilgili. İnşallah buraya tekrardan gelirim."

"Öncelikle günümüz çok güzel ve eğlenceli geçti. Deniz canlıları hakkında birçok şeyler öğrendik. Mikroskopla mikroskobik deniz canlılarını inceledik. Çok hoştu. Balıkların fotoğraflarını çektik. Birçok bölümde bilgiler öğrendik çok eğitici bir faaliyetti. Bu bilgileri çevremdekilerle paylaşacağım ve bunları uygulayacağım."

"Çok güzel bir çalışma oldu. Çok güzel bir gün geçirdik. Bu yüzden durmadan gelmek isterim. Çok ilginç olaylar oldu."

"Herşey çok güzel ve mükemmel. Herşey için teşekkür ederim. Burası saklı bir cennet gibi."

"Bugün tek kelime ile "Muhteşem"di. A-Z'ye herşeyi kusursuz buldum."

"Denizleri temiz tutmayı öğrenmem benim için olumlu bir görüştü."

"Burası gerçekten de olağan üstü çok eğlenceli."

"Çok güzel manzaranız var. Misafirperverliğiniz çok güzel. Anlatma şekliniz çok güzel."

"İnsanları hem bilgilendirme, hem de eğlendirme için çok güzel bir yer. Bize rehberlik edenler çok iyi insanlar. Verdikleri hediyeler de çok güzel. Kısacası ODTÜ Deniz Bilimleri güzel bir yer."

"Deniz canlılarını çok güzel tanımış olduk ve yapmamız gerekenleri öğrenmiş olduk."

"Bize göre olumlu olan şeyler herkesin sıcak kanlı olması, iyi olmaları ve çok tatlı olmaları."

"Derslerimizin çok ilgili anlatılması dikkatimi çekti ve bu sırada bu okulu ve öğrencilerini, konu anlatanları sevdim."

"Burası çok güzel hiçbir eksiği yok. Görevliler çok çok iyi. Ben de burayı gördükten sonra burada master yapmak istiyorum."

"Öncelikle burada bizimle ilgilenen herkese çok teşekkür ediyorum. Bize bu fırsatı verdikleri için daha çok teşekkür ediyorum. Ve bizim şansımıza da kaplumbağa yavrularını gördük. Tişörtlerimizin üstüne deniz canlıları yaptık çok güzeldi. Herşey harikaydı çok teşekkürler."

"Öncelikle burada çalışan abileri ve ablaları çok sevdim. Çok sıcak kanlıydılar. Ve ikinci hayran olduğum şey kaplumbağalardı. Bize hazırladıkları oyunu çok sevdim ve çok eğlendim. Balıkları yakından izledim, onlara dokundum hatta ve hatta suyun içinden resimlerini bile çektim. Ayrıca tişörtlere resim yapmaktan da ayrı bir zevk aldım. İnsanların doğaya saygı göstermesi için bu ve bunun gibi uygulamalar gereklidir."

"Birçok güzel ve faydalı şey öğrendim. Carettacarettaları canlı gördüm. Ayrıca bize rehberlik edenlerin ilgisi çok iyiydi. Öğrendiklerim için çok mutluyum. Özellikle seminerler, toplantılar çok bilgi verdi ve faydalı oldu."

"Yemekler güzeldi. Yunuslara nasıl davrandıklarını gördüm. Balina büyüklüklerini öğrendim. En çok merak ettiğim şeyleri öğrendim ve bu yüzden tüm öğretmenlere teşekkür ederim."

"Deniz canlıları ile ilgili yapılan çalışmalar, yapılan sunumlar, verilen bilgiler, sorulan sorular aynı zamanda arkadaşların verdiği cevaplar benim bugünkü hissettiğim duyguların yerine geçmiş oldu."

"Bu proje ile tüm balıklar ve diğer canlılar korunuyor. Anlatımlar güzeldi. Değerlendirmeler güzeldi. Kısacası bugün burada herşey mükemmeldi."

Öğretmen değerlendirmeleri;

"Proje tabanlı bir öğrenme ile öğrencilerimizin eğitilmesi, görsel öğelerin kullanılması, deneyimlerin gösterilmesi gerçekten çok güzel. Çalışmalarınızın devamını daha çok öğrenciye ulaşabilmenizi öneriyorum. İyi çalışmalar"

"Gayet başarılı bir çalışma. Memnun kaldık. Teşekkür ederiz."

"Burada yapılan çalışmaları çok takdir ediyorum. Bilgi paylaşımının çok etkili olduğunu düşünüyorum. Verilen bilgilerin başkalarına da aktarılması durumunda umarım sularımızda ve sularda yaşayan canlıların durumunda olumlu değişiklikler olacak. Burada geçirdiğim vakiti ömrüm boyunca unutmayacağım."

"Öğrencilerimizin denize ve deniz canlılarına olan bakış açıları olumlu yönde değişim gösterdi. Yapılan etkinlikler ve sunumlar öğrencilere yönelik ve seviyelerine uygundu. Proje çalışanlarının iletişimleri ve davranışları güzeldi."

"Tek kelime ile harikaydı. Keşke tüm öğrencilerime yaşatabilseydim."

"Bizler için bu kadar emek harcamanız bizleri çok memnun etti. Gerçekten herşey çok güzeldi. Hepinize teşekkür ederiz. Öneri; Bu güzel etkinliklere daha çok öğrencinin katılımını sağlamanız."

7. Yaygın Etki:Proje sonuçlandıktan sonra, katılımcıların elde ettikleri kazanımların kalıcı olması, geliştirilmesi böylelikle yaygın etkinin artırılması yönünde gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmesi planlanan çalışmaları açıklayınız. (Proje bittikten sonra katılımcılarla proje personeli arasında iletişimin devamlılığı ve başka projelerin tetiklenmesi konusunda planlanan çalışmalara da burada yer verilecektir.)

Eğitim sonunda katılımcılara verilen broşürler, posterler, eğitim kitapçığı ve diğer materyaller öğrencilere daimi olarak eğitim kapsamında verilen bilgilere ve etkinliklere ulaşma imkanı sağlamıştır. Aldıkları "Deniz bilimcisi adayı olmaya hak kazanmıştır" ibaresini içeren katılım sertifikası öğrencilere aldıkları eğitimin kalıcılığını sağlamıştır.

"Denizimi Tanıyorum ve Koruyorum I" projesi kapsamında alınan makine-teçhizat ve enstitü olanakları ile ODTÜ Deniz Bilimleri Enstitüsü içerisinde hazırlanan çocuk eğitim odası bu proje ile geliştirilmiştir. Proje bittikten sonra bu eğitim odası geçen yıl olduğu gibi her yaş grubundan öğrencilere denizlerimizi tanıma ve koruma konusundaki eğitim çalışmalarında aktif olarak kullanılmaya devam edilecektir. Proje kapsamında gelen öğretmenlere diğer öğrencilerini de randevu olarak getirebilecekleri ve öğrencilerinin sınırlı imkanlarla da olsa benzer bir eğitimi alabileceği belirtilmiştir.

Proje web sitesi, facebook ve twitter hesapları katılımcılar ve proje personeli arasındaki iletişimin devamlılığını sağlayacak araçlar olarak kullanılmaya devam edilecektir.

Proje ile Milli Eğitim Müdürlüğü ile Mersin Çocuk Üniversitesi gibi kalıcı projelerin içinde yer alarak, benzer etkinliklerin geliştirilerek devam ettirilmesi için olanak sağlamıştır.

Projenin web sitesi, sosyal medya hesapları ve yerel/ulusal basında geniş çapta duyurulması ile Deniz Bilimleri Enstitüsü, Su Ürünleri Fakülteleri ve Biyoloji bölümlerinden çok sayıda akademisyen ve öğretmen benzer farkındalık eğitimleri verme isteği ile bizimle temasa geçmiştir. Yeni dönem 4004 proje çağrısına proje önerisi hazırlamak isteyenlere gerekli prosedür aktarılmış ve örnekler başvuru materyalleri paylaşılmıştır. Karadeniz, Marmara ve Ege Bölgelerinden bizimle temasa geçen 3 kuruluş ile işbirliği yapılarak yeni 4004 proje çağrısı kapsamında sunulacak olan "Denizimi Tanıyorum ve Koruyorum III" projesi yeniden kabul edildiği takdirde ulusal bir boyut kazanmış olacaktır. Bu şekilde 3 tarafı denizlerle çevrili ülkemizde önemli ulusal değerimiz olan denizlerimizin korunması, bugün ve gelecekte sürdürülebilir

kullanımı için gerekli vatandaşlık bilincinin oluşmasına daha etkin bir şekilde katkı sağlanabilecektir. Ayrıca daha fazla kurum ve kuruluşun gençlerin bilime olan bakış açısında, bilimsel ve yaratıcı düşünme becerisinde gelişim sağlayacak eğitim projeleri içerisinde yer almalarına imkan sağlayacaktır.

8. Gerçekleştirilen Diğer Çalışmalar: Proje öneri formunda belirtilen programda herhangi bir değişikliğe neden olmadan gerçekleştirilen ilave etkinlikler, yapılan çalışmalar vb.

8.1. 23 - 27 Eylül 2013 tarihlerinde enstitü yerleşkesinde gerçekleşen diğer çalışmalar

Uygulamalı Deniz Bilimleri Eğitimi'nde öğle tatilleri için düşünülen bir saatlik arada öğrenciler yemeklerini yedikten sonra tişörtlerine kumaş boyası ile farklı deniz canlıları resimleri yapmışlardır.

8.2. 30 Eylül - 3 Ekim 2013 Deniz Bilimleri Şenliği'nde gerçekleşen diğer çalışmalar

29 Eylül 2013 tarihinde proje ekibinin ve halkın katılımıyla Deniz Bilimleri Şenliği'nin açılışı gerçekleştirilmiştir.

Katılımcılar etkinlik alanında sergilenen ODTÜ Deniz Bilimleri Enstitüsü'ne Sualtı Fotoğraf Sanatçısı Tahsin Ceylan tarafından hediye edilen sualtı fotoğraf sergisini görme şansı bulmuşlardır.

Deniz Bilimleri Şenliği'nde dev puzzle oyununu oynayan çocuklar aynı zamanda Mersin Marina limanına demirleyen ODTÜ Deniz Bilimleri Enstitüsü araştırma gemisi Bilim II'yi gezmişlerdir. Bilim II Araştırma Gemisi ve personeli Deniz Bilimleri Şenliği süresince hazır bulunmuştur. Bunun yanısıra ODTÜ Deniz Bilimleri Enstitüsü'ne ait bir minibüs ve minibüs şoförü katılımcıların gemiye gidiş gelişlerinde kolaylık sağlamıştır.

Etkinliğin son gününde öğrenciler planlanan etkinlikten sonra Sahil Güvenlik'in deniz kaynaklarımızı koruma ve yasa dışı avcılığı kontrolü ile ilgili briefing almış ve sahil güvenlik botunu gezmişlerdir.

Mersin Bilim ve Sanat Merkezi'nde kayıtlı 46 öğrenci ve 5 öğretmen 3 Ekim Çarşamba günü akşamı günlük program bittikten sonra Mersin Marina'daki Deniz Bilimleri Şenliği'ne katılmışlardır.

İlgili etkinliklere ait fotoğraflar CD ekinde sunulmuştur.

9. Yayın/Sunum:Projeyle ilgili olarak yaptığınız veya yapmayı planladığınız yayın(makale, bildiri, tez vb.) veya ilgili toplantılarda gerçekleştirmeyi düşündüğünüz sunum varsa burada belirtiniz.

Projenin henüz bitmiş olması nedeniyle henüz bir yayın/sunum yapılamamıştır. Fakat 1-4 Mayıs 2014 tarihinde Antalya'da gerçekleşecek olan Ekoloji 2014 konferansına sözlü bildiri ile katılım planlanmaktadır.

10. Projenin Yazılı ve Görsel Materyalleri:Etkinliklerde kullanılan sunum, notlar vb. eğitim dokümanları, afiş, davetiye, kitap, makale, bildiri, basın duyurusu vb. örneklerinin yalnızca CD ortamında rapor eki/ekleri olarak gönderilmesi gerekmektedir.

“Projenin Yazılı ve Görsel Materyalleri” aşağıdaki başlıklar altında CD ekinde EK5 klasörü altında sunulmuştur.

10.1. Proje el bildirisi

10.2. Açılış konuşması

10.3. Deniz Ekosistemi Oyunu

10.4. Etkinlik kitapçığı

10.5. Deniz araştırma atölyeleri için hazırlanan posterler

10.6. Sıvı atıkların etkisi

10.7. Katı atıkların etkisi

10.8. Deniz kaplumbağası koruma çalışmalarını anlatan sunum

11. Etkinlik Fotoğraf ve Videoları:Rapor teslim tarihine kadar gerçekleştirilmiş olan etkinliklere ait fotoğraf ve videolar sadece CD ortamında, ayrı bir klasör içerisinde, rapora ek olarak gönderilmelidir. Kişisel, proje ile ilgisi olmayan ve etkinliğin içeriğini yansıtmayan fotoğraf ve videoların CD içerisinde yer almaması gerekmektedir.

Etkinlik Fotoğraf ve Videoları aşağıdaki başlıklar altında CD ekinde verilmiştir.

11.1. 23 – 27 Eylül 2013 Uygulamalı Deniz Bilimleri Eğitimi

11.1.1. Açılış sunumu

11.1.2. Deniz Ekosistemi Oyunu

11.1.3. Deniz araştırma atölyeleri

11.1.4. Öğle tatili tişört boyama etkinliği

11.1.5. Atık suların ve katı deniz çöpünün deniz ekosistemi üzerindeki etkisi

11.1.6. Aşırı/sürdürülebilir olmayan avlanmanın deniz canlıları üzerindeki etkisi

11.1.7. Deniz Kaplumbağası koruma çalışmaları

11.1.8. Kapanış

11.2. Mersin Marina Deniz Bilimleri Şenliği

11.2.1. Deniz Bilimleri Şenliği Açılışı

11.2.2. Dev Puzzle Oyunu

11.2.3. Sualtı fotoğraf sergisi ziyareti

11.2.4. Bilim II Araştırma Gemisi Ziyareti

11.2.5. Sahil Güvenlik Komutanlığı brifingi ve sahil güvenlik botunun gezilmesi

11.2.6. Mersin Bilim ve Sanat Merkezi Ziyareti